

Uchwała Nr 4200/II/127/2017
z dnia 26 lipca 2017 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

**w sprawie: opinii o możliwości spłaty przez Gminę Jelesnia kredytu długoterminowego
w kwocie 3.000.000 zł.**

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca: Bernadeta Dziedziak

Członkowie: Krystyna Zawisłak

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Jelesnia** kredytu długoterminowego w kwocie 3.000.000 zł wraz z **zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Jelesnia została wydana w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest Uchwała Rady Gminy Jelesnia Nr XXXVI/211/2017 z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie zaciągnięcia

kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu w 2017 roku oraz spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów, zmieniona Uchwałą Rady Gminy Jeleśnia Nr XXXVII/219/2017 z dnia 23 czerwca 2017 roku. Kredyt w kwocie 3.000.000 zł zostanie zaciągnięty w 2017 roku. Zobowiązania z tytułu kredytu zostaną pokryte dochodami własnymi budżetu Gminy Jeleśnia w latach 2017-2027. Zgodnie w wyżej wymienionymi uchwałami oraz wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Jeleśnia kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu w 2017 roku oraz na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów, przedłożonym pismem Nr RF.3051/1//2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku (wpływ: do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 6 lipca 2017 roku), kredyt ma być przeznaczony na finansowanie planowanego deficytu budżetu w 2017 roku w kwocie 1.253.495,95 zł oraz na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 1.746.504,05 zł. Zabezpieczeniem kredytu będzie weksel własny Gminy Jeleśnia wraz deklaracją wekslową.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Jeleśnia, w której wyniku ustalono, co następuje:

Budżet Gminy na 2017 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	52.186.054,55 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	3.094.119,18 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- wnioskowanego kredytu	w kwocie	3.000.000,00 zł,
- wolnych środków	w kwocie	94.119,18 zł,
- wydatki ogółem	w kwocie	53.533.669,68 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	1.746.504,05 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- spłaty kredytów i pożyczek	w kwocie	1.746.504,05 zł.

Uchwała budżetowa Gminy Jeleśnia podjęta na 2017 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na finansowanie planowanego deficytu w kwocie 1.347.615,13 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów w kwocie 1.746.504,05 zł, w którym mieści się przedmiotowe zobowiązanie.

Budżet na 2017 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Tę zasadę równoważenia budżetu w części bieżącej przyjęto również w kolejnych latach.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Jeleśnia jest uchwała Rady Gminy Jeleśnia Nr XXX/168/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia na lata 2017-2029 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia, w tym kredytu, którego dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowego kredytu budżet Gminy mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonego poręczenia. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczeń wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, a także potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku - do planowanych dochodów ogółem budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten wyliczany jest - jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Ponadto przy ustalaniu tej relacji uwzględnia się wyłączenia określone w art. 243 ust. 3 i ust. 3a oraz 243a tej ustawy oraz ewentualne wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1456 z późn. zm.)

i z art.121a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1241 z późn. zm.).

Z opracowanej wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, że w latach 2017-2027, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami - **zostanie spełniona** relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, gdyż planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu, w stosunku do planowanych dochodów ogółem budżetu Gminy, w każdym roku objętym prognozą nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te wynoszą:

- w roku 2017	- 4,56 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	8,48 % ,
- w roku 2018	- 4,19 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	7,14 % ,
- w roku 2019	- 6,97 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	7,41 % ,
- w roku 2020	- 8,55 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	9,73 % ,
- w roku 2021	- 8,95 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	12,65 % ,
- w roku 2022	- 8,69 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	14,00 % ,
- w roku 2023	- 8,20 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	13,85 % ,
- w roku 2024	- 6,72 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	12,51 % ,
- w roku 2025	- 5,23 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	10,53 % ,
- w roku 2026	- 5,81 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	8,90 % ,
- w roku 2027	- 4,48 % , przy dopuszczalnym wskaźniku	8,97 % .

Do łącznej kwoty przypadających w tych latach spłat kredytów i pożyczek wymienionych w art. 243 ust. 1 ustawy, dodano przypadające do spłaty w tych samych latach budżetowych, kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę Jeleśnia, co wynika z dyspozycji przepisu art. 244 ust. 1 tej ustawy. Wykazane kwoty zobowiązań Związku współtworzonego przez Gminę, niekorzystające z wyłączeń ustawowych i przypadające do spłaty według danych z poz. 9.3 załącznika nr 1 do ww. uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej w latach 2017 do 2027, wynoszą łącznie **9.522.259,76 zł**.

Skład Orzekający w sprawie wnosi następujące zastrzeżenia:

1. Występuje stosunkowo niewielka różnica do granicznego wskaźnika **w 2019 roku**, która wynosi **0,44%**. Spełnienie relacji z art. 243 ustawy, w której różnica do maksymalnego

limitu kształtuje się w danym roku poniżej 0,5%, w ocenie Składu oznacza występowanie ryzyka niespełnienia w przyszłości relacji w tym roku.

2. Relacja o której mowa powyżej, zostanie zachowana **w 2019 roku**, dopiero po uwzględnieniu kwot wyłączeń z tytułów określonych w art. 243 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy. Gmina Jeleśnia współtworzy Związek, którego wysokie zadłużenie częściowo korzysta z wyłączeń ustawowych, jeżeli chodzi o spełnienie relacji z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych W przypadku niespełnienia przez Związek warunków wyłączeń, o których mowa w ust. 3 art. 243 ustawy, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostaną przekazane albo po ich przekazaniu zostanie orzeczony ich zwrot, ewentualne negatywne konsekwencje takiej sytuacji wpłyną na sytuację i możliwości finansowe Gminy, będącej członkiem Związku.
3. Występuje znaczny wzrost prognozowanych wpływów z podatku od nieruchomości w 2018 roku, w stosunku do roku bieżącego o kwotę 984.836,00 zł, tj. blisko o 14,6 %. co ma istotny wpływ na wzrost dochodów bieżących prognozowanych w 2018 roku. Wójt Gminy Jeleśnia w objaśnieniach do Zarządzenia Wójta Gminy Nr 331/2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia wyjaśnia tę kwestię w następujący sposób: „... *jest większy wzrost w podatku od nieruchomości, gdyż w roku 2016 podatek od nieruchomości wpłacony [...] od kanalizacji wyniósł 998 287 zł, w roku 2017 zaplanowano dochody w kwocie 1 495 856,70 zł a w roku 2018 (po planowanym zakończeniu inwestycji) w kwocie 2 168 685,32 zł, gdyż w takiej samej wysokości jest zaplanowana składka na dopłaty do taryf przez Związek [...]*”.
4. Zauważa się, na tle innych lat objętych prognozą, duże wahania w kształtowaniu się wydatków bieżących w 2018 roku. Wydatki bieżące prognozowane w 2018 roku wynoszą 44.760.476,90 zł i są mniejsze od planowanych wydatków bieżących w 2017 roku o kwotę 1.736.688,53 zł. Tak istotne zmniejszenie wydatków bieżących Wójt Gminy Jeleśnia wyjaśnił w objaśnieniach do ww. Zarządzenia w ten sposób, że: „*Po stronie wydatków bieżących założono dla roku 2018 zmniejszenie, gdyż w ostatnich latach wiele wydatków poniesiono na remonty, termomodernizację energii odnawialną, które w końcu zaczną przynosić realne zmniejszenie kosztów.*”.

W ocenie Składu Orzekającego powyższe założenia dotyczące zwiększenia dochodów z podatku od nieruchomości przy jednoczesnym obniżeniu wydatków bieżących w 2018 roku

mają istotny wpływ na spełnienie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w kolejnych latach, a ich niewykonanie może doprowadzić do niespełnienia relacji w 2019 roku.

W związku z powyższym, Skład Orzekający wydał pozytywną opinię, ale z zastrzeżeniami, gdyż niezrealizowanie w zaplanowanych wielkościach dochodów budżetowych oraz brak zmniejszenia kosztów po stronie wydatków bieżących może spowodować niespełnienie relacji z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i przełożyć się na możliwość spłaty opiniowanego kredytu wraz z odsetkami. Niezakłócona możliwość spłaty opiniowanego zobowiązania wymaga działań związanych z racjonalizacją i oszczędnościami po stronie bieżących wydatków budżetu lub/i uzyskania dodatkowych dochodów bieżących. Ponadto ważne jest monitorowanie stanu realizacji zadań przez współtworzony Związek.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki samorządu terytorialnego może ulec zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziedzic